

Nehéz élet

Tüske Ferenc

Csoport: a foglalkozás az általános iskolák 4-5. osztályának ajánlott, olyanoknak, akiknek már volt drámaórájuk

Tanulási terület: felelősségvállalás, áldozathozatal, értékek, értékrendek

Fókusz: Mit áldozol fel, ha kell?

Játékidő: 45 perc

Játéktér: a drámaóra nem igényel speciális teret

A játék képzeletbeli világa: napjainkban, egy kertes családi házban

Mindenki kedvence. Nagyon sokan szeretik a kutyákat. Hoztam néhány képet különböző fajtákról. Arra kérek mindenkit, hogy válassza ki a kedvenc kutyafajtáját, majd a legfontosabb tulajdonságait kiemelve mutassa be a többieknek, hogy melyik és miért az! Ha nem találod, avagy más már elvette a képek közül a kedvencedet, akkor csak szóban írd le! Ha a többiek közül valaki beszélt már az általad választott fajtáról, próbálj másik – számodra fontos – tulajdonságot említeni!

Állókép

Sokféle megjelenési formája lehet a kutyák gazdához fűződő viszonyának... Egésznapos távollét után este hazaér a gazda. Állóképben mutassátok meg, milyen reakciót, milyen érzelmeket láthatunk! Hogyan viszonyul egy jó kapcsolatban a kutyus a gazdához?!

A központi figura

Ma szeretném bemutatni nektek Maricát. Marica 16 éves, gimnazista. Testvére nincs, viszont kiskora óta van egy kutyája, Marcipán. Az 5. születésnapjára kapta, hogy ovi után legyen kivel tovább szaladgálnia. Nagy kertes házban élnek, úgyhogy van is hol futkorászniuk. Marcipán Marica életének szerves része. Hű társával szinte minden nap sétálnak, ő tanította meg az alapvető parancsszavakra, és általában ő eteti. Marcipán a legrosszabb pillanataiban is felvidította, életének majd minden fontos pillanatában jelen volt. A kutyus 1. születésnapján „hűségesküt kötöttek”, ahol Marica megígérte Marcipánnak, sosem hagyja el.

Mutatok egy képet Marcipánról: fotó egy olyan kutyáról, amely várhatóan tetszik a csoportnak.

Alternatív megoldás lehet: nem viszünk be fotót, szavakkal próbáljuk leírni Marcipánt. A játék vezetője által felkínált „képet” a résztvevők kiegészíthetik, és a többiek a játékosok fantáziájára bízhatjuk.

Milyen ez a kutya? Fajtája, kinézete, tulajdonságai? Vajon mit szeret, mit nem?

A hozzászólások alapján kirajzolódik Marcipán képe. A főbb tulajdonságait egy rajzon meg is jeleníthetjük.

A viszony

Azt kérem tőletek, hogy 4 csoportban dolgozva az alábbiakat gondoljátok végig:

1. csoport: Mi lehet a kedvenc játékuk Maricával? Milyen helye lehet Marcipánnak a családban? Hol lehet a háza, egy családi ünnepen hol fekszik...?
2. csoport: Mit szerethet Marica legjobban a kutyájában? Milyen fontos eseményekhez kötődik az életében a kutya, milyen pillanatokban, milyen nehézségek után tudja őt felvidítani?
3. csoport: A kutya 5. születésnapján egy hosszabb táborban volt Marica. Kitalált egy kedves köszöntést Marcipánnak. Mi lehetett ez?
4. Marica kiváló röplabdás, a KSI-ben játszik. Volt pár alkalom, mikor a kutyát nem tudta kire bízni, neki pedig nagyon fontos vidéki meccse volt. Hogyan oldhatta meg a problémát? (Vagy: Találjatok ki és mutassatok egy helyzetet, amikor hiányzott Maricának Marcipán!)

Marcipán már öreg kutya. Az utóbbi időben látványosan keveset és nehézkesen mozog. Marica elvitte édesapjával a helyi állatorvoshoz, aki megvizsgálta, röntgenre küldte és vért is vett a kutyától. A vizsgálat után annyit mondott, hogy van egy gyanúja, de csak akkor mondhat bármit is, ha megvannak a véredmények.

Az eredmény (tanár szerepben)

„Új le, kislányom! A doktor hívott napközben. Marcipán beteg. Nagyon beteg. Azt mondja, valami típusra jellemző genetikus izomsorvadása van, ami valószínűleg a jó erőnléte miatt nem jött eddig ki. Marcipán drága gyógyszeres kezelést igényel és sok törődést. Naponta többször kell rövidet sétáltatni, masszírozni és 3-4 óránként gyógyszerezni. Meggyógyítani nem tudják, viszont valamennyivel meghosszabbíthatják, megkönnyíthetik az életét. A doktor szerint ez egy egész embert igénylő feladat. A gyógyszeres ellátást szívesen vállalom, viszont ápolni nem tudjuk. Mindketten dolgozunk, a Nagy pedig néha megteheti, de messze lakik ahhoz, hogy minden nap jöjjön.

Amennyiben ápolni szeretnéd, az biztosan az az iskola utáni elfoglaltságaid szüneteltetését jelenti. Nem nagyon tudsz baráti találkozókra menni, a délutáni fakultációk és a röplabdaedzés is szünetelne.

Ha így döntesz, én ezt is támogatom, de ez nagyon nagy áldozat... Az orvos ajánlott egy olyan menhelyet, ahol az ilyen nagyon beteg kutyákat látják el...

A gyógyszeres kezelést, sétáltatást, masszázst minél hamarabb el kéne kezdeni.

Mit tegyünk? Legkésőbb holnapig jó lenne választ kapni.”

Páros impro

Marica este Skype-on beszélget a barátnőjével, akinek a döntés hátterét ecseteli (ha nem döntött, akkor a lehetőségeket).

Barátnője, Zsuzsi, aki élelátásával, higgadtságával, kritikus szemléletével sokszor segített már Maricának jó döntést hozni.

A) Amennyiben Marica úgy dönt, hogy vállalja az ápolást

Narráció: Marica az osztályközösség oszlopos tagja. Jól tanul, szívesen, segít, az iskola röplabdacsapatával is nyerek az érmekeket, és mindezek mellett vagány, de nem nagyképű. Jó humora és energiája miatt az osztálytársai szeretik, ha velük tart. Ez eddig rendre meg is történt, de ma van az első nap, hogy Marcipán ápolása miatt nem tarthat velük. Zsuzsin kívül még senki sem tudja, mit vállalt. *(Mindegyik lenti esetben Marica cselekvési lehetőségeit keressük kiscsoportos jelenet vagy állókép formájában.)*

Óra után: Marica végez a jelenléti íves órájával. A csoportjából többen is jelen vannak, és mindenki invitálja, lógjanak egyet a városban. Az idő is jó, kötelező sincs már, kitartóan unszolják...

Röplabda csapat: A csapattal Marica az edzés előtt közli, hogy nem tud jönni egy jó darabig. Már ezen az edzésen sem tud részt venni.

A csapat tartani próbálja, egyik csapattársa a velük szembeni felelősséget is felhossa. Mint mondja, „te fontos tagja vagy a csapatnak, ha ilyen hirtelen itt hagysz minket, az cserbenhagyás, felénk is felelősséggel tartozol...”

Marica levelet kap, melyet apukája ad át, és az AFS Hungary, egy középiskolai cserediák alapítvány irodájáról jött. Szeretne külföldi csereévre menni, de az ezzel járó jelentős költségek jelenleg nem férnek bele a család költségvetésébe. Ezért ösztöndíjra pályázott.

Tisztelt Pályázó,

Örömmel tudatjuk önnel, hogy a csereévre benyújtott ösztöndíjkérelmét elfogadtuk és szeptembertől az ön által pályázott 2 szemesztert támogatjuk brazil cserecsaládjánál.

Reméljük, hogy a kiutazásig hátra levő 3 hét elegendő idő az előkészületekre!

Kérem, hogy az adminisztrációs kötelezettségek elvégzése miatt még a héten keresse fel irodánkat!

Üdvözlettel: Kiss Tibor, irodavezető

Mérleg nyelve: Itt két csoport gyűjti az érveket a Maricát játszó résztvevőnek, aki mielőtt egyik vagy másik irányba lép a képzeletbeli vonalon, összegzi, értelmezi az éppen hallottakat.

(Alternatív formai megoldás:) **Gyűlés:** A sok impulzust, ami a döntése óta érte, az új helyzetet nem egyszerű feloldozni. Marica a legjobb barátai segítségét kéri. Suli után gyűlésre hívja őket, ahol elmondja a helyzetet, és a segítségüket kéri. Mit tegyen? Hogyan lehet ezt folytatni, könnyebbé tenni?...

B) Amennyiben Marica úgy dönt, hogy nem tudja vállalni az ápolást

Állókép: Marica nem tudja mitévő legyen, és este előveszi a naplóját, amiben egyből talál 3 nagyon vidám jelenetet, ami Marcipánnal és vele történt.

3 csoportban állókép formájában jelenítsétek meg a 3 jelenetet!

Narráció: Marcipán egy jó hónapja a speciális menhelyen él. Jól bánnak vele, sok mindent megtesznek, hogy könnyebbé tegyék napjait, de Marcipán állapota egyre romlik. Az utóbbi napokban már fel sem kelt, és nagyon keveset eszik. Az állatorvos kiment megvizsgálni, de semmit nem tud tenni. Azt mondja, ez a végstádiuma ennek a betegségnek. Marcipán izmai annyira elsorvadtak, hogy felállni és mozogni sem tud már. Akár hónapokig is élethen tartható, fájdalmat nem érez, de az állapota egyre rosszabb lesz.

Felveti az elaltatást mint lehetőséget.

Mímes játék: Egyenként egy mozdulatsorral vagy egyetlen gesztussal, mimikával fejezzétek ki, mit érez Marica!

Mérleg nyelve (az elaltatásról): Két csoport gyűjti az érveket Maricának, aki mielőtt egyik vagy másik irányba lép a képzeletbeli vonalon, összegzi, értelmezi az éppen hallottakat.

Gondolat-kihangosítás: Egy éve, hogy Marcipán elment. Kedvenc pihenőhelyükre, a Nagyrét sarkánál található tölgyfa közelébe temették. Marica az itt ültetett rózsabokrot gondozza. Hangosítsátok ki a gondolatait!



A medve, akít Vasárnapnak hívtak
(Alexics Rita, Ruzsina Szabolcs, Fehér Dániel)
Kolibri Gyermek- és Ifjúsági Színház előadása

Mestyán Marcell felvétele

Színházak éjszakája 2018-ban
a Kolibri Gyermek- és Ifjúsági Színházban

Novák Emil felvétele

